

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY
(anonymizovaný opis)

Vrchní soud v Praze projednal ve veřejném zasedání konaném dne 21. 8. 2024 v senátu složeném z předsedy Mgr. Petra Hovorky a soudců JUDr. Jiřího Lněničky a JUDr. Petra Smrže odvolání obžalovaného [jméno] [příjmení], narozeného [datum], a matky obžalovaného [jméno] [příjmení], narozené [datum], proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 27. 5. 2024 č. j. 6 T 33/2024-320, a rozhodl

takto:

Podle § 258 odst. 1 písm. b) tr. řádu se napadený rozsudek z podnětu odvolání obžalovaného a matky obžalovaného zrušuje.

Podle § 259 odst. 3 tr. řádu se znovu rozhoduje tak, že
obžalovaný

[jméno] [příjmení],

[datum narození] v [obec], nezaměstnaný, trvale bytem [adresa], toho času ve výkonu vazby ve Vazební věznici Praha – Ruzyň,

je vinen že,

dne 5. 12. 2023 v době kolem 11:37 hodin na Masarykově náměstí v Týnci nad Labem, okres Kolín, zpozoroval poškozeného [jméno] [příjmení], narozeného [datum], následoval jej a poté, kdy poškozený odcházel od bankomatu instalovaného v domě č.p. 158, jej v blízkosti zmíněného domu s úmyslem usmrtit ho, bodl připraveným zavíracím multifunkčním nožem s čepelí dlouhou 6,7 centimetrů velkou silou do trupu v místě mezi osmým a devátým žebrem vpravo, kterým mu způsobil bodnou ránu pronikající do pravého jaterního laloku s krvácením do dutiny břišní, přičemž ke smrti poškozeného, která hrozila v důsledku nadměrných krevních ztrát a následnému rozvoji pokrvácivého šoku, nedošlo jednak vlivem včasného vysoce odborného lékařského zákroku, a jednak díky náhodnému průběhu bodného kanálu a odolnosti poškozeného, který byl schopen z místa odejít do komerčního objektu a zajistit si pomoc,

tedy

dopustil se jednání, které bezprostředně směřovalo k tomu, aby jiného úmyslně usmrtil s rozmyslem, přičemž jednal v úmyslu trestný čin spáchat, avšak k dokonání trestného činu nedošlo,

čímž spáchal

zvláště závažný zločin vraždy podle § 140 odst. 2 tr. zákoníku ve stádiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku,

a odsuzuje se

podle § 140 odst. 2 tr. zákoníku za použití § 58 odst. 6 tr. zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání 10 (deseti) roků.

Podle § 56 odst. 2 písm. b) tr. zákoníku se obžalovaný pro výkon tohoto trestu zařazuje do věznice se zvýšenou ostrahou.

Podle § 70 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku se obžalovanému ukládá trest propadnutí věci, a to multifunkčního zavíracího nože výrobní značky Richartz.

Podle § 228 odst. 1 tr. řádu je obžalovaný [jméno] [příjmení], [datum narození], povinen nahradit poškozené Vojenské zdravotní pojišťovně, IČO: 471 14 975, se sídlem Bělehradská 130, 120 00, Praha 2, majetkovou škodu ve výši 58 781 Kč.

Odůvodnění:

1. Rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 27. 5. 2024 č. j. 6 T 33/2024-320 byl obžalovaný [jméno] [příjmení], [datum narození] (dále jen obžalovaný) uznán vinným jednáním spočívajícím v tom, že:, v době kolem 11:30 hodin dne 5. 12. 2023 na Masarykově náměstí v Týnci nad Labem, okres Kolín, přibližně po dobu sedmi minut pozoroval pohyb poškozeného [jméno] [příjmení], narozeného [datum], následoval jej a poté, kdy poškozený vyzvedl peníze v hotovosti z bankomatu instalovaného v domě č. p. 158, jej v blízkosti zmíněného domu s úmyslem usmrtit ho a zmocnit se jeho peněz bodl připraveným zavíracím multifunkčním nožem s čepelí dlouhou 6,7 centimetrů velkou silou do trupu v místě mezi osmým a devátým žebrem vpravo a dále se zdržoval v blízkosti poškozeného a sledoval jeho reakci na úder nožem, kterým mu způsobil bodnou ránu pronikající do pravého jaterního laloku s krvácením do dutiny břišní, kdy ke smrti poškozeného, která hrozila v důsledku nadměrných krevních ztrát a následnému rozvoji pokrvácivého šoku, nedošlo jednak vlivem včasného vysoce odborného lékařského zákroku, a jednak díky náhodnému průběhu bodného kanálu a odolnosti poškozeného, který byl schopen z místa odejít do sousedního komerčního objektu a zajistit si pomoc, přičemž se obžalovanému nepodařilo zmocnit se jeho peněz“.

2. Toto jednání obžalovaného bylo právně posouzeno jako pokus zločinu vraždy podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku k § 140 odst. 2, 3, písm. j) tr. zákoníku.

3. Obžalovanému byl podle § 140 odst. 3 tr. zákoníku uložen trest odnětí svobody v trvání 15 roků. Podle § 56 odst. 2 písm. b) tr. zákoníku byl pro výkon tohoto trestu zařazen do věznice se zvýšenou ostrahou.

4. Podle § 70 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku byl obžalovanému dále uložen trest propadnutí věci, a to multifunkčního zavíracího nože výrobní značky Richartz.

5. Podle § 228 odst. 1 tr. řádu byl obžalovaný zavázán povinností poškozené Vojenské zdravotní pojišťovně, IČO: 471 14 975, se sídlem Bělehradská 130, 120 00, Praha 2, nahradit škodu ve výši 58 781 Kč.

6. Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný řádně a včas odvolání, které později odůvodnil jeho obhájce JUDr. [jméno] [příjmení]. Obžalovaný napadl rozsudek ve výroku o vině a trestu. Jako odvolací důvody obžalovaný uplatnil nesprávné skutkové a právní závěry soudu prvního stupně, neúplnost dokazování a nesprávné právní posouzení věci. V trestní věci není pochyb o tom, že obžalovaný k poškozenému přistoupil a jedenkrát jej bodl malým nožem. Před soudem však nebyl proveden žádný procesně způsobilý důkaz, na jehož základě by bylo možno spolehlivě, bez přiměřené míry pochybností, učinit závěr ani o úmyslu usmrtit poškozeného, natož pak závěr o tom, že obžalovaný jednal s rozmyslem a v úmyslu získat pro sebe majetkový prospěch. Nebylo zjištěno, že by obžalovaný šel na náměstí za poškozeným, ani že by měl předem úmysl jej napadnout. Spolehlivě lze konstatovat až ten děj, který je zaznamenán obecní kamerou a věrohodným je i popis děje od poškozeného. Absentuje však důkaz o předchozím rozmyslu. Není vyloučeno, že obžalovaný přistoupil k poškozenému v náhlém pohnutí.

7. Zcela pak chybí jakákoliv snaha obžalovaného zmocnit se peněz poškozeného, když nedošlo vůbec k žádnému slovnímu výroku obžalovaného, natož pak k nějaké pohružce a obžalovaný neučinil ani žádný pohyb či gesto, které by bylo možno považovat za výhrůžné nebo naznačující vydání peněz a po bodnutí již neučinil obžalovaný vůči poškozenému vůbec nic. Pokud by měl úmysl zmocnit se jeho peněz, tak v útoku mohl pokračovat, což se nestalo. Je proto nutno velice pečlivě se zabývat tím, na základě jakých důkazů učinil nalézací soud závěr o právní kvalifikaci skutku. Úvaha soudu o nepřímém úmyslu obžalovaného nemůže v tomto případě obstát. Soud totiž nevzal dostatečně v potaz omezenou mentální kapacitu obžalovaného, který právě z tohoto důvodu nemusel předpokládat takový možný následek, což navíc umocňuje skutečnost, že čepel byla jen o 1 cm delší než čepel tzv. rybičky a obecně se malým nožům nepřikládá taková nebezpečnost. Obžalovaný nemá vědomosti o uspořádání vnitřních orgánů v těle člověka a zásah jater byl náhodný (byť sám o sobě velmi nebezpečný) a nelze z následku vytvářet konstrukci úmyslu, a to ani nepřímého na základě psychologického posudku. Závěr nalézacího soudu o „rozmyslu“ je nepřípustnou konstrukcí bez opory v jediném důkazu. Stejně tak závěr o zistném motivu obžalovaného je nepřípustnou konstrukcí, kdy nalézací soud tuto vytvořil jen z toho, že k bodnutí došlo při odchodu poškozeného od bankomatu. Nalézací soud nekriticky převzal předpojatou konstrukci obžaloby o právní kvalifikaci skutku. Tato konstrukce je v podstatné míře, jak je to uvedeno i v usnesení o zahájení trestního stíhání, založena na obsahu policejním orgánem sepsané výpovědi obžalovaného jako zadrženého, tedy úkonu procesně absolutně nepoužitelného. Z něj vychází i znalec, který konstatuje doslova obsah úkonů neprocesních, ke kterým jinak nesmí být přihlíženo a nelze je provádět v hlavním líčení. Právě to se stalo v tomto případě, kdy nalézací soud sám sice neprovedl procesně nepoužitelnou výpověď obžalovaného, ale zcela vědomě účelově konstatuje právě ty části posudků, které považují tuto výpověď obžalovaného za zásadní jak z hlediska posouzení psychického stavu obžalovaného a jeho možného ovlivnění OPL, tak pro posouzení motivace a rozmyslu. Je zcela nepochybně vadou přípravného řízení, že nebyla zjištěna míra ovlivnění obžalovaného OPL. Proč OČTŘ nezajistily odběr krve obžalovanému je záhadou. Nelze pak činit spolehlivý závěr o míře ovlivnění obžalovaného, když je vycházeno jen z jeho nepřesných údajů o požití OPL, a proto nelze jednoznačně vyloučit možnost ovlivnění obžalovaného v době skutku. Obžalovaný namítl, že jeho psychický stav v době skutku nebyl řádně zjištěn a proto navrhl, aby byl vypracován revizní znalecký posudek znaleckým ústavem a před jeho zpracováním budiž vyslechnuta matka obžalovaného, osoby blízké a sousedé k jeho chování v době před skutkem. Obžalovaný dále poukázal na judikaturu Ústavního soudu ČR a Evropského soudu pro lidská práva týkající se principu presumpce neviny se závěrem, že není-li v důkazním řízení dosaženo praktické jistoty o existenci relevantních skutkových okolností, tj. jsou-li přítomny v daném kontextu důvodné pochybnosti, jež nelze odstranit ani provedením dalšího důkazu, je nutno rozhodnout ve prospěch obviněného. Ze všech výše uvedených důvodů obžalovaný navrhl, aby napadený rozsudek byl zrušen a věc vrácena soudu prvního stupně k dalšímu řízení a rozhodnutí.

8. Proti rozsudku podala řádně a včas odvolání ve prospěch obžalovaného jeho matka [jméno] [příjmení]. Zdůraznila psychické problémy obžalovaného s tím, že jsou závažnější, než je uvedeno ve znaleckém posudku. Navrhla, aby byla vyslechnuta k chování syna před skutkem a dále navrhla, aby byl ustanoven jiný znalec, který by posoudil přičetnost a psychický stav obžalovaného.

9. Vrchní soud v Praze jako soud odvolací z podnětu podaného odvolání přezkoumal podle § 254 odst. 1 tr. řádu zákonnost a odůvodněnost všech výroků napadeného rozsudku, proti nimž bylo odvolání podáno, jakož i zákonnost postupu řízení, jež jim předcházelo, a to z hlediska vytýkaných vad. Zabýval se i tím, zda napadený rozsudek a jemu předcházející řízení nevykazují vady, jež odvoláním vytýkány nejsou, avšak mohly by mít vliv na správnost výroků, proti nimž bylo odvolání podáno, a dospěl k závěru, že odvolání obžalovaného je částečně důvodné. Odvolací soud dospěl k závěru, že hodnocení klíčového důkazu (kamerových záznamů) neodpovídá obsahu záznamů. Uvedená vada měla vliv na částečnou nesprávnost skutkových zjištění výroku o vině, a proto za účelem nápravy vytčené vady odvolací soud podle § 263 odst. 6 tr. řádu z důvodu podle § 259 odst. 3 tr. řádu provedl znovu pro skutkové zjištění podstatný důkaz kamerovými záznamy.

10. Důkaz byl proveden předložením nosiče dat na č. l. 174 1 spisu (dále jen DVD) postupem podle § 213 odst. 1, 2 tr. řádu. V DVD se nachází kamerový záznam NVR Nám. Týnec nad Labem 11 až 11.41 (na DVD označený Kamera – 05 12 2023 bankomat), na kterém je vlastní záznam souzeného skutku. Dále soubor kamerových záznamů z náměstí v Týnci nad Labem v čase předcházejícím skutku a v čase následujícím po skutku (na DVD označený soubor MP4 obsahující podsoubory v časové ose - MEU Týnec ...). Nakonec soubor kamerových záznamů z autobusové zastávky z náměstí v Týnci nad Labem (na DVD označený MP4 – zastávka, obsahující podsoubory v časové ose - MEU Týnec ...).

11. Z uvedených kamerových záznamů odvolací soud na rozdíl od soudu prvního stupně (srovnej odst. 7 odůvodnění napadeného rozsudku) zjistil následující. Tvzení soudu prvního stupně, že obžalovaný po dobu přibližně sedmi minut pozoroval pohyb poškozeného a následoval jej vychází zřejmě pouze z tvrzení poškozeného, že cesta z domu na náměstí mu trvala přibližně 7 minut. Z kamerových záznamů, z výpovědi obžalovaného u soudu ani z výpovědi poškozeného však nevyplývá, že obžalovaný skutečně sledoval poškozeného již celou cestu z domu až na náměstí. Naopak ze záznamu MEU Týnec_01_ 2023 .13.13-11.23.19 vyplývá, že obžalovaný byl na náměstí již minimálně v 11:13:22 hod a následně odcházel v 11:14:02 hod z náměstí ve směru k ulici Husova, což je na zcela opačnou stranu, než kde bydlí poškozený, který uvedl, že toho dne šel z domova z Vodárenské ulice rovnou na náměstí. Zpět na náměstí se obžalovaný dle kamerového záznamu MEU Týnec_01_ 2023 .23.39-11.34.21 vrací v 11:28:48 hod opět ze směru od ulice Husova. Poškozený je následně zachycen na tomtéž kamerovém záznamu v 11:32:21 hod, jak přichází k náměstí ze směru od ulice Vodárenská, v tu dobu má již v ruce tašku s nákupem a vchází do budovy (zřejmě do večerky vedle asijského bistra), ze které vychází v 11:33:43 hod a míří k bankomatu. Podle kamerového záznamu MEU Týnec_02_ 2023 .30.45-11.31.35 přichází obžalovaný v 11:31:13 hod k autobusové zastávce, kde postává a rozhlíží se kolem, přičemž nelze přesně určit, zda sleduje bankomat, jak uvedl soud prvního stupně. Naopak na záznamu MEU Týnec_02_ 2023 .33.03-11.33.30 lze vidět obžalovaného, jak se pohybuje po autobusové zastávce, občas se podívá za zastávku směrem k obchodnímu domu Racek a následně se posadí na lavičku na zastávce. Ze záznamů MEU Týnec_01_ 2023 .35.07-11.35.27 a MEU Týnec_01_ 2023 .35.31-11.44.47 vyplývá, že obžalovaný, který se v době mezi 11:35:17 hod a 11:36:41 hod nacházel uprostřed náměstí za vánočním stromem, nepozoroval poškozeného, neboť byl většinu času otočen zády k bankomatu. Ze záznamu MEU Týnec_01_ 2023 .35.31-11.44.47 plyne, že obžalovaný v 11:36:50 hod zamířil směrem k poškozenému, který již odcházel od bankomatu a ze záznamu souzeného jednání obžalovaného, které je zachyceno na souboru

NVR Nám. Týnec nad Labem v časové ose 11.35.01 až 11.40.59 vyplývá útok v čase 11.3 8.02 hod.

12. Z kamerových záznamů souzeného skutku (NVR Nám. Týnec nad Labem v časové ose 11.35.01 až 11.40.59) tedy nade vší pochybnost vyplývá, že obžalovaný směřuje svižnou chůzí k poškozenému přes náměstí a ve chvíli kdy je poškozený odvrácený a stojí k němu takřka zády a v obou rukách drží nákupní tašky, tak se obžalovaný rozbíhá a zaútočí proti tělu poškozeného úderem pravé ruky. Z výše uvedeného a ostatních kamerových záznamů před a po skutku nelze bez důvodných pochybností prokázat majetkový motiv obžalovaného, tedy, že by měl v úmyslu poškozeného napadnout proto, aby mu ukradl peníze či jiný majetek. Podle odvolacího soudu nelze takový motiv dovodit toliko z místa činu, které se nacházelo před bankomatem, ani z načasování, tedy v době po výběru peněz. Obžalovaný se ani náznakem nepokusil poškozeného okrást, na poškozeného nepromluvil, chyběl jakýkoliv pohyb, který by směřoval ke zmocnění se peněz poškozeného, v útoku nepokračoval a po činu okamžitě beze slova odešel. Vrchní soud je toho názoru, že nelze nade vší pochybnost prokázat a s ohledem na zásadu in dubio pro reo uzavřít, že motivem obžalovaného bylo získat pro sebe uvedeným činem majetkový prospěch. Není tedy dáno opodstatnění pro aplikaci ustanovení § 140 odst. 3 písm. j) tr. zákoníku, podle kterého odnětím svobody na patnáct až dvacet let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 § 140 tr. zákoníku v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného majetkový prospěch nebo ve snaze zakrýt nebo usnadnit jiný trestný čin nebo z jiné zavrženíhodné pohnutky.

13. Odvolací soud se však ztotožňuje se soudem prvního stupně ohledně závěru, že obžalovaný jednal s rozmyslem. Rozmysl je kvalifikovaná forma úmyslu v tom smyslu, že pachatel si patřičně uváží své jednání, a na základě takového svého subjektivního přístupu jiného úmyslně usmrtí. Vraždí-li pachatel v náhlém hnutí myslí (bez rozmyslu), směřuje k usmrcení jiného, kdy jde o pouhou agresivní reakci na určitý podnět, aniž by pachatel zvažoval, zda jeho jednání je účelné či nikoli, zatímco u rozmyslu jde o racionální jednání pachatele směřující k zamýšlenému cíli, který má svůj rozeznatelný účel a smysl.

14. Z kamerových záznamů je jasné zřetelné, že obžalovaný směřoval přes náměstí přímo směrem k poškozenému, přičemž musel překonat dostatečně velkou vzdálenost, aby si mohl rozmyslet své další jednání. Trestnému činu zároveň bezprostředně nepředcházela ani jakýkoliv konflikt s poškozeným, který by mohl odůvodnit situační jednání obžalovaného a náhlý nepromyšlený útok. Obžalovaný si naopak již cestou k poškozenému připravil nůž, kterým následně zaútočil. Měl tedy dostatek času si své jednání rozmyslet a od útoku upustit, což neučinil. Ohledně rozmyslu obžalovaného lze uvést závěrem, že obžalovaný při výslechu u hlavního líčení uvedl mimo jiné: „Poškozený šel k bankomatu, koukal jsem na něj a toho jsem využil, protože byl zezadu. Vytáhl jsem nůž a rychle ho píchl.“ Obžalovaný tedy při svém výslechu u hlavního líčení rozmysl doznal.

15. K námitce zpochybňující úmyslné zavinění, a tedy úmysl usmrtit jiného, je na místě v obecné rovině předeslat, že zjišťování zavinění je obtížnější a náročnější již proto, že předmětem dokazování je psychický vztah pachatele k následku (účinku) jeho jednání, který lze zpravidla dokazovat jen nepřímou z okolností, z nichž je možno podle zásad správného myšlení a uvažování usuzovat na vnitřní vztah pachatele k porušení zájmu chráněného trestním zákonem. U trestného činu vraždy musí být následek (účinek) zaviněn úmyslně. Obviněný popřel úmysl způsobit jiné osobě smrt. Úmysl způsobit uvedený následek je tedy třeba v takových případech, kdy ho pachatel útoku sám nedozná, zjišťovat jen na podkladě nepřímých důkazů. Na úmysl způsobit smrt pak lze usuzovat zejména z intenzity útoku, ze způsobu jeho provedení, z místa na těle poškozeného, kam útok směřoval, z pohnutky činu a též z okolností, za kterých k útoku došlo, a jaké nebezpečí pro poškozeného reálně hrozilo. Je zjevné, že soud prvního stupně se v odůvodnění napadeného rozsudku s námitkami obžalovaného, jež měly zpochybnit závěr o úmyslu usmrtit poškozeného, přesvědčivě vypořádal v odst. 16 na č. l. 8. Na uvedené podrobné

odůvodnění lze odkázat bez potřeby jej opakovat či parafrázovat. Lze uzavřít, že byt' je obžalovaný simplexní osobou se subnormní inteligencí, tak věděl, že jeho způsob užití nože proti tělu poškozeného může skončit smrtí poškozeného a pro případ, že ji způsobí byl s tím srozuměn.

16. Odvolací soud na základě výše uvedeného dospěl k závěru, že daný trestný čin je třeba kvalifikovat jako zvlášť závažný zločin vraždy podle § 140 odst. 2 tr. zákoníku ve stádiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku, neboť obžalovaný se dopustil jednání, které bezprostředně směřovalo k tomu, aby jiného úmyslně usmrtil s rozmyslem, přičemž jednal v úmyslu trestný čin spáchat, avšak k dokonání trestného činu nedošlo.

17. Pokud jde o námitku týkající se znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a odvětví psychologie, k tomu odvolací soud uvádí, že trestní soud není vázán výsledky znaleckého zkoumání a hodnotí znalecký posudek jako kterýkoli jiný důkaz podle svého vnitřního přesvědčení samostatně a v souhrnu dalších provedených důkazů. Uvedený závěr je třeba zdůraznit právě v případě, kdy se znalec – psychiatr nebo psycholog – na základě odborného vyšetření vyjadřuje k osobnosti a pohnutkám obviněného. Prvý soud pochybil, když převzal závěry znalce psychologa ohledně rozmyslu a motivu obžalovaného, neboť znalci nepřísluší hodnocení důkazů a řešení otázek právních (§ 107 odst. 1 tr. řádu). Uvedené však neznámá, že posudek je v trestním řízení nepoužitelný, neboť soud hodnotí znalecký posudek jako kterýkoli jiný důkaz a uvedené závěry z procesních důvodů neužije. Závěry týkající se přičetnosti obžalovaného či jeho ovlivnění návykovými látkami apod. však uvedená chyba nikterak nedevaluje. K tomu je nutno uvést, že první soud oba znalce z odvětví psychiatrie a psychologie osobně u hlavního líčení vyslyšel a závěry sdělené znalci jsou jasné a úplné. Z uvedeného důvodu odvolací soud zamítl návrh na doplnění dokazování novým znaleckým posudkem z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a psychologie a výslechy matky, blízkých osob a sousedů obžalovaného k jeho chování v minulosti. Navrhované doplnění dokazování se jeví nadbytečným, neboť duševní stav obžalovaného byl dostatečně zjištěn.

18. Vrchní soud tak dospěl k názoru, že nelze nade vší pochybnost prokázat a s ohledem na zásadu in dubio pro reo uzavřít, že motivem obžalovaného bylo získat pro sebe uvedeným činem majetkový prospěch. Při absenci vad či pochybení ohledně všech ostatních skutkových zjištění tato mohl vrchní soud do nově vyhlášeného výroku bez dalšího převzít. Rozhodnutí o vině tak vrchní soud učinil po opětovném provedení důkazu kamerovými záznamy a s převzetím skutkových závěrů soudu prvního stupně, vyjma výše citované části týkající se zjištěného motivu obžalovaného.

19. Odvolací soud dále zjistil, že kromě vytčených vad proběhlo přípravné řízení i řízení před soudem prvního stupně v souladu s odpovídajícími ustanoveními trestního řádu, přičemž všechna procesní práva obžalovaného, zejména jeho právo na obhajobu, byla dodržena.

20. Co se týče výroku o trestu, který musel být zrušen již z toho titulu, že měl svůj původ v rušeném výroku o vině, je třeba uvést, že vzhledem k tomu, že výše uvedený jeden znak kvalifikované skutkové podstaty nemohl být shledán naplněným, změnila se také trestní sazba stanovená zákonem, tedy trest je nově ukládán v trestní sazbě stanovené na dvanáct až dvacet let. Stejně jako soud prvního stupně i soud odvolací zvážil při ukládání trestu všechny polehčující a přitěžující okolnosti i osobu obžalovaného. Je nutné vzít v úvahu, že obžalovaný se dopustil trestného činu ve stádiu pokusu a ke škodlivému následku v podobě úmrtí poškozeného nedošlo. Polehčující okolností je věk obžalovaného, který je velmi blízký věku mladistvých. K osobě obžalovaného lze uvést, že se již v minulosti dopustil trestného činu, který je však nyní zahlazen. Na obžalovaného se tak hledí optikou fikce neodsouzení. To však neznámá, že obžalovanému polehčuje jeho dosavadní řádný život. Tato okolnost obžalovanému nepolehčuje ani nepřitěžuje. Lze doplnit, že vedení řádného života, tj. nedopouštění se trestných činů, přestupků a nezneužívání svých práv proti spoluobčanům by mělo být v demokratické společnosti

standardem. Polehčující okolností pak je mentální retardace obžalovaného, neboť jí trpí od narození. Přitěžující okolností je pak jednání obžalovaného po činu, kdy od poškozeného odešel, neposkytl mu první pomoc ani nezavolal záchrannou službu. Trest ve výměře 12 let odnětí svobody, tedy na samotné dolní hranici zákonné trestní sazby odvolací soud hodnotí jako přespříliš přísný a neodpovídající povaze a závažnosti pokusu a nápravy mladého pachatele lze dosáhnout i trestem kratšího trvání. Ohledně závažnosti pokusu odvolací soud přihlédl i k velikosti čepele nože 6,7 cm, a skutečnosti, že obžalovaný bodl poškozeného jedinkrát a od dalšího útoku upustil. Poškozený útok přežil a uzdravil se. Odvolací soud po zvážení rozhodných skutečností pro ukládání trestu dospěl k závěru, že v souzené věci lze uvažovat o mimořádném snížení trestu odnětí svobody pod dolní hranici podle § 58 tr. zákoníku, a to vzhledem k povaze a závažnosti pokusu trestného činu vraždy. Vrchní soud proto odsoudil obžalovaného podle § 140 odst. 2 tr. zákoníku za použití § 58 odst. 6 tr. zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání deseti roků. Uvedené snížení o dva roky pod dolní hranici trestní sazby odráží menší škodlivost pokusu a nízký věk mentálně zaostalého obžalovaného.

21. Podle § 56 odst. 2 písm. b) tr. zákoníku byl obžalovaný pro výkon tohoto trestu zařazen do věznice se zvýšenou ostrahou, což je standardní zákonné zařazení.

22. Odvolací soud zopakoval výrok o uložení trestu propadnutí věci podle § 70 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku, a to multifunkčního zavíracího nože výrobní značky Richartz, neboť shledal, že se jedná o nikoli běžnou věc, která byla nástrojem trestné činnosti.

23. Taktéž odvolací soud zopakoval výrok o náhradě majetkové škody ve výši 58 781 Kč poškozené Vojenské zdravotní pojišťovně, neboť se k trestnímu řízení řádně a včas připojila a bylo v trestním řízení prokázáno, že obžalovaný poškozenému výše popsání zranění způsobil a odpovídá tedy za náklady vzniklé léčením poškozeného.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku není další řádný opravný prostředek přípustný. Lze však proti němu podat dovolání. Nejvyšší státní zástupce je může podat pro nesprávnost kteréhokoliv výroku, a to ve prospěch i v neprospěch obžalovaného, obžalovaný pro nesprávnost výroku toho rozhodnutí, které se ho bezprostředně dotýká, a to pouze prostřednictvím svého obhájce, jinak se takové podání za dovolání nepovažuje, byť bylo takto označeno. Dovolání se podává u soudu, který ve věci rozhodl v prvním stupni, a to do dvou měsíců od doručení písemného vyhotovení tohoto rozhodnutí. O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud České republiky.

Praha 21. srpna 2024

Mgr. Petr Hovorka
předsedkyně senátu